

**UCHWAŁA NR XXIX/172/21
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 11 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w 2020 r. ujętych
w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 wraz z informacją o potrzebach
związanych z realizacją tych zadań**

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt 6a w związku z art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U.z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w 2020 r. ujętych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 wraz z informacją o potrzebach związanych z realizacją tych zadań stanowiących załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Turawa

Robert Sobczyk

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie

ul. Opolska 39c, 46-045 Turawa

tel. 77/421 22 29

gops@turawa.pl www.epuap.gov.pl/wps/portal

www.turawa.naszops.pl www.facebook.com/gopsturawa/

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2020 R. UJĘTYCH W GMINNYM PROGRAMIE WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019 – 2021 WRAZ Z INFORMACJĄ O POTRZEBACH ZWIĄZANY Z REALIZACJĄ TYCH ZADAŃ

Wstęp

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dniem 01 grudnia 2011 r. weszła w życie ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności.

Dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i w wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami” -

Na podstawie art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uchwałą nr XV/71/2020 Rady Gminy Turawa z dnia 9 grudnia 2019 r., przyjęty został Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021, zwany w dalszej części Programem, który realizowany, koordynowany i monitorowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie. Ponadto na podstawie art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organ wykonawczy gminy zobligowany jest przedstawiać corocznie w terminie do dnia 31 marca każdego roku Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z informacją o potrzebach związanych z ich wykonaniem. Sprawozdanie z Programu za 2020 r. pozwoli na uzyskanie informacji o stanie osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych wyznaczonych w Programie, a służących realizacji przez gminę ustawowego obowiązku wspierania rodziny oraz podejmowaniu różnorodnych inicjatyw promujących i wzmacniających przekonanie o niezastąpionej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka, szczególnie w obliczu wyzwań współczesnego świata.

Celem głównym Programu jest podniesienie jakości życia rodzin, tworzenie i rozwijanie systemu wsparcia sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1) Wieloaspektowe i interdyscyplinarne wspieranie rodzin w ich prawidłowym funkcjonowaniu,
- 2) Promowanie roli rodziny oraz wspieranie skutecznych metod pracy z rodziną i dzieckiem szczególnie poprzez współpracę lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych oraz przy wsparciu społeczności lokalnej,
- 3) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych do rodzin,
- 4) Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin zastępczych zamieszkujących na terenie Gminy Turawa,
- 5) Tworzenie warunków sprzyjających integracji rodzin i kreowaniu sieci wzajemnego wsparcia,
- 6) Angażowanie w działania społeczne najstarszych mieszkańców rodzin doceniając ich wkład w pielęgnowanie historii, edukacji i lokalnej tradycji,
- 7) Podniesienie kompetencji i umiejętności skutecznej pracy z rodziną pracowników różnych instytucji i organizacji realizujących zadania z zakresu wsparcia rodziny.

Zadania ujęte w Programie mają tworzyć system kompleksowej i interdyscyplinarnej pomocy skierowany do całej rodziny, a nie jedynie do poszczególnych jej członków. Efektem udzielonego wsparcia ma być bowiem trwała zmiana społeczna objawiająca się satysfakcjonującym standardem życia rodzin mieszkających na terenie Gminy Turawa **oraz zmniejszeniem ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.**

W 2020 roku powyżej wymienione cele osiągnęte były poprzez realizację następujących działań, inicjatyw i zadań:

1. **Asystentura rodzinna** – „Rozwijanie systemu wsparcia rodziny” jest jednym z zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W ramach tego zadania Gmina Turawa zapewnia rodzinom przeżywającym trudności życiowe wsparcie asystenta rodziny. W 2020 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie zatrudniał jednego asystenta rodziny. Środki na zatrudnienie asystenta rodziny w 2020 r. pokryte były w 100% z budżetu Gminy Turawa i wyniosły 46 763,13 zł. W ubiegłym roku asystenturą rodziny zostało objętych łącznie 9 rodzin, w tym dwóch rodziców samotnie wychowujących dzieci. W rodzinach tych łącznie wychowuje się 11 dzieci, w tym czwórka dzieci w wieku od 1 do 9 lat i siedmioro dzieci powyżej 9 lat.

Głównymi obszarami pracy asystenta rodziny są:

- pomoc w nabywaniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców,
- pomoc w budowaniu prawidłowych relacji w rodzinie,
- doradztwo w zakresie czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego,
- pomoc w wyrobieniu nawyków higienicznych i utrzymywaniu czystości w najbliższym otoczeniu,
- pomoc w zakresie pisania pism urzędowych i kontaktów z instytucjami,
- planowanie z rodziną budżetu i kształtowanie umiejętności zarządzania finansami rodziny
- pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia,
- motywowanie i wspieranie w podejmowaniu kroków prawnych w sytuacji występowania przemocy w rodzinie.

W ramach wykonywania swoich obowiązków, asystent rodziny współpracował m.in. ze szkołami funkcjonującymi na terenie Gminy Turawa, kuratorami, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Turawie, PCPR w Opolu oraz Komisariatem Policji w Ozimku.

Asystent rodziny brał również udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz był członkiem grup roboczych.

Dokumentacja działań asystenta rodziny obejmowała:

- Wniosek o przyznanie asystenta rodziny
- Pisemną zgodę rodziny w postaci oświadczenia na realizację usługi asystenta rodziny
- Ocenę sytuacji rodziny/ diagnozę sytuacji rodziny
- Plan pracy z rodziną
- Aktualizację planów pracy z rodziną
- Kartę pracy z rodziną
- Kartę usług asystenta rodziny
- Kartę pracy asystenta rodziny świadczonej na rzecz rodziny
- Okresową ocenę sytuacji rodziny
- Ewidencję rodzin objętych asystenturą
- Miesięczne rozliczenie pracy świadczonej na rzecz rodziny

W 2020 r. asystent rodziny zakończył współpracę z dwiema rodzinami w związku ze zmianą ich funkcjonowania i nabyciem umiejętności w zakresie funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz znaczącej poprawy zaradności życiowej i samodzielności, natomiast z uwagi na złożone przez rodziny wnioski, asystent rodziny rozpoczął współpracę z 4 rodzinami w celu podnoszenia ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych.

Prowadzenie interdyscyplinarnego punktu konsultacyjnego w zakresie poradnictwa, terapii i mediacji dostępnego dla wszystkich rodzin mieszkających w Gminie – od 1 lipca 2020 r. uruchomiony został Aktywny Punkt Konsultacyjno – Doradczy, w którym można uzyskać pomoc w sytuacjach kryzysu rodzinnego i osobistego w tym także pomoc mediacyjno - sądową i pozasądową w sprawach rodzinnych i cywilnych, np. w sporach rodzinnych o kontakty z dzieckiem, o alimenty, o podział majątku oraz w sprawie o rozwód jako alternatywy do długotrwałych procesów sądowych. W ramach udzielonych przez Punkt Konsultacyjno – Doradczy porad 7 osób uzyskało pomoc i poradę w obszarach dotyczących uzależnienia od alkoholu, problemów wychowawczych i porady prawnej w sprawach rodzinnych – opiekuńczych.

4. i 5. Realizacja programów profilaktycznych i korygujących, szkoleń, warsztatów, prelekcji dla rodziców/ opiekunów oraz grup wsparcia i grup samopomocowych.

Z uwagi na panującą w Polsce w 2020 r. sytuacją epidemiczną spowodowaną rozprzestrzenianiem się wirusa COVID – 19 wiele inicjatyw realizowanych głównie przez szkoły podstawowe przybrało formułę zdalną przy użyciu narzędzi teleinformatycznych. W ramach tak prowadzonych oddziaływań profilaktyczno – wychowawczych i rozwojowych realizowanych przez placówki oświatowe na terenie Gminy Turawa dla rodziców/opiekunów oraz dzieci i młodzieży zostały przygotowane treści informacyjne zamieszczane najczęściej na stronach internetowych lub poprzez komunikatory takich jak WhatsApp.

Specjaliści – psychologzy, pedagodzy szkolni oraz logopeda z PSP w Osowcu, PSP w Bierdzanach, PSP w Turawie, PSP w Zawadzie i PSP w Ligocie Turawskiej prowadzili zdalnie rozmowy z rodzicami, którzy wymagali wsparcia, służyli poradą, głównie telefonicznie, a także przez kontakt mailowy. Systematycznie publikowali materiały dla uczniów i rodziców na stronach internetowych szkół – <http://psposowiec.postgres.pl/>, http://g_turawa.wodip.opole.pl/, <http://pspligotaturawska.pl/?szkola=6&dzial=1&status=3>, o następującej tematyce:

- Jak zorganizować uczniom warunki do nauki w domu, jak motywować i wspierać uczniów do systematycznego uczenia się poza szkołą oraz jak zadbać o bezpieczeństwo w sieci?
- Jak motywować i wspierać dzieci do systematycznego uczenia się poza szkołą?
- Jak zadbać o bezpieczeństwo w sieci?
- Wsparcie uczniów i rodziców oferowane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Ozimku.
- Wsparcie uczniów i rodziców oferowane przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Opolu.
- Jak wspierać dzieci podczas pandemii?
- Agresja u dziecka i jej przyczyny czyli 9 sposobów na agresywne dziecko.
- Zostań w domu –ebook dla dzieci.
- Wiosenne kwiatki-pomysł na wspólną zabawę z emocjami.
- Netykieta czyli jak zachować się w sieci.
- Klasa czwarta - trudności i szanse dziecka.
- Zaburzenia uwagi i koncentracji u dziecka.
- Jak sobie radzić ze stresem – 10 porad.
- Szacunek i tolerancja kl. I – VI.
- Narkotyki kl. VII – VIII.
- Szacunek i tolerancja kl. VII – VIII.
- Szkodliwość e – papierosów – webinarium
- Wpływ uzależnień na zachowanie kl. VII – VIII webinarium
- Jak wspierać wewnętrzną motywację dziecka - webinarium
- Stres szkolny – niedostrzegalne cierpienie dziecka – webinarium
- Dziecięce wybuchy złości – webinarium
- Jak poradzić sobie z agresją i trudnymi emocjami u dzieci – webinarium
- Rodzice piją alkohol w domu – webinarium
- Kłębek uczuć oczami dziecka – webinarium
- Liczenie strat – poczucie stabilności, płynność emocjonalna – co jeszcze zabrała nam pandemia? - webinarium

6. **Wspieranie aktywnych form wypoczynku oraz wspólnego spędzania czasu z rodziną** – z uwagi na panującą w 2020 r. sytuację epidemiczną spowodowaną rozprzestrzenianiem się wirusa COVID – 19 zadanie zostało zaplanowane do realizacji w następnych latach obowiązywania Programu.

7. **Upowszechnienie Karty Dużej Rodziny i Opolskiej Karty Rodziny i Seniora** –

a) Karta Dużej Rodziny - to system zniżek i dodatkowych uprawnień zarówno w instytucjach publicznych jak i w firmach prywatnych dla rodzin posiadających co najmniej trójkę dzieci. Program Karta Dużej Rodziny, który wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług, funkcjonuje w oparciu o zapisy Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Bezpośrednim realizatorem Karty Dużej Rodziny w Gminie Turawa jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turawie.

Lp.	Liczba złożonych wniosków o wydanie KDR	Liczba wydanych KDR	
1	37	103 (tradycyjne)	73 (elektroniczne)
Łącznie: 176 (tradycyjne + elektroniczne)			

b) **Opolska Karta Rodziny i Seniora** – Program realizowany na terenie Gminy Turawa w związku z podjętą Uchwałą nr XXXIV/218/2014 Rady Gminy W Turawie z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przystąpienia do programu „Opolska Karta Rodziny i Seniora”. Karta jest jednym z narzędzi w ramach wojewódzkiego Programu „Opolskie dla Rodziny”. Działa poprzez wprowadzenie powszechnych zniżek w opłatach za usługi publiczne, głównie w instytucjach podległych jednostkom samorządowym, jak również w innych podmiotach publicznych oraz podmiotach prywatnych.

Dane dotyczące Opolskiej Karty Rodziny i Seniora w Gminie Turawa w 2020 r.

Lp.	Liczba złożonych wniosków o wydanie OKRiS	Liczba wydanych OKRiS
1	33	57

8. **Praca socjalna i interwencja kryzysowa** – głównym celem pracy socjalnej jest rozpoznawanie potrzeb i trudności występujących w rodzinach. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest rozpoznanie potrzeb osób i rodzin wnioskujących o pomoc. Jednym z narzędzi pracy pracowników socjalnych jest wywiad środowiskowy, którego celem jest ustalenie sytuacji materialnej, rodzinnej i bytowej oraz zaplanowanie działań zmierzających do poprawy sytuacji rodziny. Aby pracownik socjalny mógł efektywnie i sprawnie wykonywać swoje zadania na rzecz rodziny powinien spełniać szereg wymogów, które formułuje ustawa o pomocy społecznej. Musi posiadać wykształcenie wyższe magisterskie oraz dwustopniową specjalizację zawodową. Poza wiedzą z zakresu ustawy o pomocy społecznej powinien posiadać wiedzę z zakresu psychologii, prawa, rynku pracy oraz prawa administracyjnego. Ponadto zawód ten wymaga stałej odporności psychicznej, umiejętności działania w sytuacjach trudnych, a nawet zagrażających zdrowiu i życiu, umiejętności podejmowania szybkich decyzji, a także asertywności i empatii oraz otwartości na drugiego człowieka.

Pracownik socjalny prawie zawsze mierzy się z bezradnością, lękami, rozgoryczeniem, frustracją, roszczeniowością, a nawet agresją ze strony osób korzystających ze wsparcia w ramach pomocy społecznej. W ramach pracy socjalnej realizowanej w 2020 r. przez pracowników socjalnych zatrudnionych w GOPS w Turawie prowadzono m.in.:

- wsparcie emocjonalne dla osób korzystających z pomocy oraz ich rodzinom,
- pomoc w zakresie łagodzenia rodzinnych konfliktów,
- poradnictwo dla osób i rodzin z różnych dziedzin i udzielanie rozmaitych informacji,
- pomoc w załatwianiu różnych spraw urzędowych,
- pomoc w formułowaniu pism urzędowych, wypełnianiu dokumentacji itp.,
- pomoc w przygotowaniu niezbędnej do wnioskowania o pomoc dokumentacji,
- współpraca z różnymi podmiotami/jednostkami/instytucjami w celu wsparcia rodziny,
- realizacja rodzinnych wywiadów środowiskowych,

- kierowanie członków rodzin do specjalistycznych konsultacji.

9. **Przyznawanie zasiłków z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych: zasiłek rodzinny/urlop wychowawczy, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie rodzicielskie, zapomoga jednorazowa „Becikowe”, zapomoga jednorazowa „Za życiem” świadczenie wychowawcze (500+), świadczenie „Dobry Start” (300+)** – w 2020 roku w Gminie Turawa:

a) zasiłek okresowy wypłacony rodzinom wychowującym niepełnoletnie dzieci:

L.p.	Liczba rodzin z dziećmi, którym przyznano pomoc w formie zasiłku okresowego w 2020 r. spełniających kryteria ustawowe z pomocy społecznej	Kwota wypłaconych zasiłków w 2020 r.
1	4	2 093,26 zł

b) Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 – w ramach tego działania w 2020 r. w Gminie Turawa przyznano pomoc w postaci dożywiania dzieci w szkole lub przedszkolu (1 ciepły posiłek dziennie – obiad) dla 36 dzieci. W 2020 r. przyznano 121 osobom świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności. Łączna kwota przyznanych świadczeń to 37135,90 zł.

Pomoc dla rodzin przyznawano w ramach przystąpienia Gminy Turawa do realizacji rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 (Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023.)

L.p.	Liczba dzieci - pomoc w postaci dożywiania dzieci w szkole lub przedszkolu (1 ciepły posiłek dziennie – obiad) w 2020 r. oraz świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności.	Łączna kwota wypłaconych świadczeń w 2020 r.
1.	121 świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności – w tym 36 dla dzieci	37135,90 zł

c) świadczenia rodzinne – zasiłki rodzinne - w ramach wsparcia rodzin w 2020 r. w Gminie Turawa wypłacono następującą ilość świadczeń:

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	
					Ogółem	W tym dzieci
Zasiłek rodzinny	406	4292	482 014,08 zł	197	764	412
w tym dzieci:						
do 5 lat	157	1404	128 506,03 zł	110	454	245
od 5 do 18 lat	275	2591	314 903,10 zł	153	619	348

od 18 do 21 lat	51	297	38 604,95 zł	30	130	74
powyżej 21 lat	1	0	0	0	0	0
Zasilek rodzinny z dodatkami	406	6357	729 934,67 zł	197	764	412

d) świadczenia rodzinne – jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka oraz świadczenia rodzicielskie – w 2020 r. w Gminie Turawa wypłacono następującą ilość świadczeń:

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	
					Ogółem	W tym dzieci
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	51	51	51 000,00 zł	50	300	100
Świadczenia rodzicielskie	27	180	165 701,20 zł	27	X	X

Ponadto w 2020 r. dwóm rodzinom wypłacono 2 świadczenie „Za życiem” w kwotach po 4000 zł z tytułu urodzenia dzieci, u których zdiagnozowano upośledzenie albo nieuleczalną chorobę, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dzieci lub w czasie ich porodu. (Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem").

e) świadczenia rodzinne – świadczenia wychowawcze „500+” - w 2020 r. w Gminie Turawa łącznie wypłacono następującą ilość świadczeń wychowawczych:

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	
					Ogółem	W tym dzieci
Świadczenie wychowawcze	1638	18413	9 156 796,27 zł	998	2645	1646

e) świadczenia „Dobry start” (300+) - w 2020 r. w Gminie Turawa wypłacono następującą ilość świadczeń dla rodzin

Wyszczególnienie	Liczba złożonych wniosków	Wydatki poniesione w 2020 r.	Liczba świadczeń przyznanych w roku	Liczba dzieci (i osób uczących się), na które wypłacono świadczenie
Świadczenie „Dobry start”	760	318 900,00 zł	1063	1063

f) wydatki na świadczenie z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa – w 2020 r. w Gminie Turawa wypłacono następującą ilość świadczeń:

Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych w 2020 r. świadczeń	Ilość złożonych wniosków
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną w wieku:	127 558,28 zł	28
0 -17 lat	120 458,00 zł	24
18 – 24 lat	7 100,00 zł	4
25 lat i więcej	0,00	0

10. Świadczenia materialne o charakterze socjalnym dla uczniów – w 2020 r. w Gminie Turawa wypłacano stypendia szkolne dla dzieci młodzieży mieszkających w Gminie. Łączna kwota wypłaconych stypendiów to 29 256,00 zł. W okresie od 01.01.2020 r. do 30.06.2020 r. do Urzędu Gminy w Turawie wpłynęły 64 wnioski o przyznanie takiego stypendium, a w okresie od 01.09.2020 r. do 31.12.2020 r. złożono 25 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego i tyle samo zostało rozpatrzonych pozytywnie. W 2020 r. nie wnioskowano i nie wypłacono zasiłku szkolnego.

11. Współpraca i monitorowanie sytuacji rodzin i dzieci mieszkających w Gminie Turawa – Współpraca interdyscyplinarna jest najbardziej efektywną i kompleksową formą pomocy dziecku i rodzinie. U większości rodzin dotkniętych kryzysem doświadczenie pokazuje, że tylko połączone kompetencje podmiotów i specjalistów w nich zatrudnionych, dają szansę na skuteczną pomoc rodzinom w przewyciężaniu tych kryzysów. W 2020 r. w celu skutecznego wsparcia rodzin podejmowano współpracę pomiędzy: Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Turawie, kuratorami i Sądem, szkołami, służbą zdrowia, Policją i in. działającymi na terenie Gminy. Ponadto w 2020 r. miały miejsce 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Do Zespołu w 2020 r. wpłynęło łącznie 12 formularzy „Niebieska Karta – A”. W rodzinach, w których wszczęto przedmiotową procedurę w 2020 r. wychowuje się łącznie 5 dzieci i zorganizowano 6 spotkań grup roboczych dotyczących tych rodzin.

12. Kursy, szkolenia, warsztaty, konferencje, zespoły doradcze itp. dla pracowników instytucji wspierających rodziny – w sprawozdaniu ujęto szkolenia, kursy i konferencje w formule zdalnej, w których w 2020 r. wzięli udział pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Turawie tj.

- Świadczenia nienależnie pobrane i egzekucja w pomocy społecznej z uwzględnieniem COVID – 19 i tarcz antykryzysowych.
- Świadczenie 300+ - Dobry start.
- Fundusz Alimentacyjny. Aktualności i nowości na lata 2020 – 2021.
- Program czyste powietrze.
- COVID – 19 w pomocy społecznej.

- Stypendia szkolne 2020 z uwzględnieniem COVID – 19.
- Świadczenie z pomocy społecznej w okresie pandemii.

13. Dzieci z Gminy Turawa przebywające w instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej w 2020 r. – łącznie 20 dzieci z terenu Gminy Turawa tj.

Wyszczególnienie	Liczba dzieci w 2020 r.	Wydatki Gminy Turawa za rok 2020 z tytułu przebywania dzieci w pieczy zastępczej
Dzieci przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej	14 dzieci	452 224,44 zł
Dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej	6 dzieci	29013,29 zł
w tym:		
przebywające w spokrewnionej pieczy zastępczej	6 dzieci	
Przebywające w niespokrewnionej pieczy zastępczej	0	
Łącznie:	20 dzieci	481 237,73 zł

W 2020 r. żadne dziecko mieszkające na terenie Gminy Turawa nie zostało umieszczone w pieczy zastępczej.

14. Opieka nad dziećmi do lat 3 zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 – w ramach zabezpieczenia opieki nad dziećmi do lat 3 w rodzinach mieszkających na terenie Gminy Turawa, zostały zawarte 3 porozumienia z następującymi gminami:

1. Miasto Opole – Niepubliczny Żłobek „Kraina Marzeń” w Opolu, Akademia Kinder Centrum Opole, Centrum Opieki i Edukacji „DINO”
2. Gmina Łubniany – Niepubliczny Żłobek „Tęczowa Kraina” w Kępie
3. Gmina Dobrzeń Wielki – Niepubliczny Żłobek „Pod rozbrykanym kucykiem” w Dobrzeńcu Wielkim

Wydatki poniesione w 2020 r. w związku z dofinansowaniem pobytu 17 dzieci z Gminy Turawa w żłobkach wyniosły łącznie 82 000 zł. Należy przyznać, iż dużym wsparciem w realizacji pomocy rodzinie jest szeroki wachlarz świadczeń, przysługujących z tytułu rodzicielstwa, częściowo uniezależnionych od dochodu rodziny (np. świadczenie rodzicielskie, świadczenie Dobry Start,

świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dzieci), ale również świadczenia przyznawane w przypadku spełniania określonych kryteriów dochodowych (np. świadczenia rodzinne wraz z dodatkami).

Podsumowując realizację zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2020 r. należy stwierdzić, że gmina Turawa:

1. realizuje ustawowy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny (Uchwałą nr XV/71/2019 przyjęto Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021);

2. tworzy możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny – GOPS organizował szkolenia wewnętrzne oraz delegował pracowników (również pracowników socjalnych, którzy współtworzą gminny system wspierania rodziny) na szkolenia podnoszące kwalifikacje, kompetencje i umiejętności osób pracujących z rodzinami;

3. poprzez współpracę GOPS z innymi jednostkami samorządowymi, placówkami oświatowymi, opiekuńczymi, organizacjami pozarządowymi, sądem rodzinnym, kuratorami itd. tworzy i rozwija system opieki nad dzieckiem oraz prowadzi pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (m.in. zapewnia wsparcie i pomoc asystenta rodziny oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa, tworzy warunki do działania rodzin wspierających);

4. współfinansuje pobyt dzieci w pieczy zastępczej, placówce-opiekuńczo wychowawczej;

5. sporządza sprawozdania rzeczowo - finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazuje je właściwemu wojewodzie (kwartalne sprawozdania finansowe z realizacji zadań);

6. prowadzi monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej (asystent prowadzi monitoring rodziny po zakończeniu z nią współpracy, monitoring jest również prowadzony przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej).

INFORMACJA NA TEMAT POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPARCIA RODZINY

Odnosząc się do potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny zauważyć należy mnogość zadań nałożonych na gminy wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz złożony charakter problemów występujących współcześnie w rodzinach.

W 2020 r. Gmina Turawa podjęła działania w celu przystąpienia jako Partner do projektu pn. "Bliżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej - III edycja" finansowanego z Funduszy Europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego. Liderem projektu jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w województwie opolskim na rzecz rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz pieczy zastępczej. W ramach działań w projekcie realizowanych w Gminie Turawa w 2021 r. zostanie utworzona i będzie prowadzona placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z Gminy Turawa, która funkcjonować będzie w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.).

Potrzeby:

1. Dalsze prowadzenie pracy z rodzinami w środowiskach, w których pojawiają się trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ze szczególnym położeniem nacisku na utrzymanie dzieci w ich środowisku rodzinnym.

2. Intensywna praca z rodzinami biologicznymi, mająca na celu powrót dzieci z pieczy zastępczej do środowiska rodzinnego.

3. Podnoszenie kwalifikacji przez osoby prowadzące pracę z rodziną w celu doskonalenia i profesjonalizacji ich działań.

4. Dalsza współpraca GOPS z instytucjami, podmiotami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

5. Dalszy rozwój i profesjonalizacja systemu wsparcia rodzin (m.in. wypracowywanie wspólnych procedur postępowania, dbanie o wysoki profesjonalizm, budowanie zaufania).

6. Prowadzenie przez placówki oświatowe, instytucje sportu, organizacje pozarządowe, działań ukierunkowanych na promowanie rodziny, propagowanie idei wspólnego spędzania wolnego czasu, inwestowanie w rozwój potencjałów i zainteresowań dzieci i młodzieży.

7. Wdrażanie i dalsza realizacja programów gminnych na rzecz rodziny, zajęć psychoedukacyjnych i rozwojowych (środowiskowych) pozaszkolnych w każdym Sołectwie.

8. Rozwój infrastruktury na rzecz wspierania zainteresowań dzieci i młodzieży, rozwoju ich pasji i zagospodarowania wolnego czasu.

9. Z danych GOPS wynika, że z roku na rok wzrasta zapotrzebowanie na różnego rodzaju usługi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Specjalistyczne usługi opiekuńcze, to „usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób (dzieci) wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym”.

10. Zabezpieczenie lokalowe / jednym z celów stawianych do osiągnięcia rodzinom w procesie dążenia do usamodzielnienia jest podjęcie starań o otrzymanie mieszkania z gminnych zasobów mieszkań komunalnych i socjalnych. Rodziny monitorowane są również i motywowane do ponoszenia regularnych opłat związanych z wynajmem, a w przypadku posiadania zaległości (za czynsz, media), do podejmowania działań w celu spłaty długów i zapobiegania w przyszłości takim sytuacjom (podjęcie współpracy i uzgodnień z Urzędem Gminy Turawa w sprawie uregulowania długów, wnioskowanie o dodatek mieszkaniowy, energetyczny).

11. Podjęcie działań w celu utworzenia warunków do funkcjonowania rodzin wspierających, zgodnie z art. 176 pkt. 3 lit b Ustawy.

12. Poprawa lokalowych warunków pracy pracowników działających na rzecz wsparcia rodziny.

Powyższe zestawienie obejmuje zarówno potrzeby w zakresie zadań już realizowanych w Gminie Turawa oraz zadań, których realizację zaplanowano na następne lata obowiązywania

Programu. Należy mieć na uwadze, że potrzeby te wynikają nie tylko z nałożonego na Gminę przez Ustawę obowiązku, lecz przede wszystkim są odpowiedzią na rozmaite i często złożone potrzeby rodzin w zakresie dostępnych form pomocy.